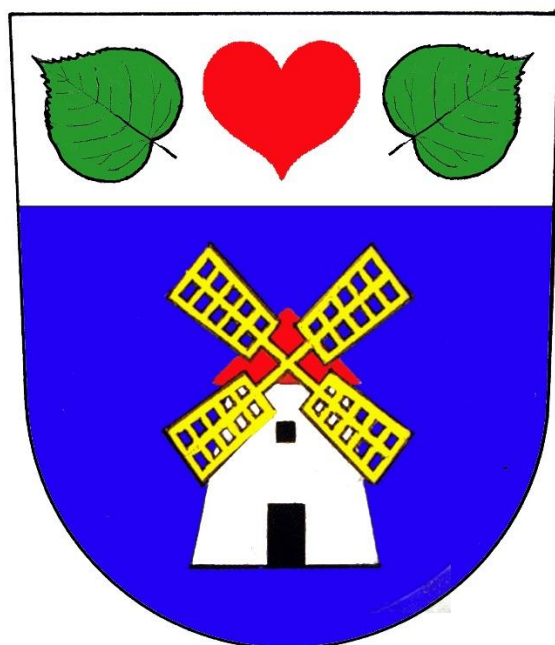

OBEC POLICE

KONCEPCE STÁRNUTÍ OBCE 2020 – 2024

OBSAH

1	ÚVOD	2
2	STÁRNUTÍ POPULACE JAKO GLOBÁLNÍ TREND.....	4
2.1	SENIORŮ, AKTIVNÍ STÁRNUTÍ A OBCE PŘÁTELSKÉ SENIORŮM.....	4
3	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE	6
3.1	DEMOGRAFICKÁ SITUACE.....	6
3.2	DALŠÍ INFORMACE.....	8
4	ROZVOJOVÉ PROBLÉMY OČIMA MÍSTNÍCH OBYVATEL.....	9
4.1	DOTAZNÍK	9
5	SWOT ANALÝZA	19
6	PRIORITY KONCEPCE STÁRNUTÍ pro období 2020 - 2024.....	21
7	USNESENÍ ZASTUPITELSTVA	6
8	ZÁVĚR	7

1 ÚVOD

„Je to smutné, ale mládí musí jednou odejít. I když si je člověk zachová v srdci, žel přírodě, nezachová si je v kolenou.“

Jan Werich

Seniorská populace tvoří velmi heterogenní skupinu obyvatel. Ohroženi sociálním vyloučením jsou za určitých životních okolností starobní důchodci vyššího věku. Mezi nimi jsou zejména osamělé ženy s jediným zdrojem příjmů ve formě starobního (resp. vdovského) důchodu. Ve srovnání s mladšími mají nižší důchody, malý nashromážděný majetek a navíc často zastarale vybavení domácnosti. Mezi nejvíce ohrožené sociálním vyloučením patří chronicky nemocní staří lidé.

Potřeba zpracování tohoto materiálu vychází ze současné demografické situace a očekávaného demografického vývoje v České republice, který se projevuje také v naší obci Police, a vyjadřuje zájem na vytváření příznivých životních podmínek pro své občany.

Hlavním účelem této koncepce je definovat, jaké podmínky je potřeba vytvořit v horizontu následujících 5 let, aby bylo umožněno občanům ve věku nad 60 let aktivní stárnutí, zachování nezávislosti a aby byla zajištěna dostatečná síť všech potřebných služeb pro seniory i jejich rodiny. Je potřeba zdůraznit, že benefity z navržených opatření, která jsou uvedena v dalších kapitolách, nebudou čerpat jen sami senioři. Realizace většiny opatření přinese přímo nebo v důsledcích zlepšení životních podmínek pro všechny občany obce Police nejen v rámci mezigeneračního setkávání.

Cílem je utvoření takových podmínek, aby senioři extrémně ohroženi sociálním vyloučením mohli co nejdéle setrvat v přirozeném prostředí, aby mohli participovat na životě společnosti a byla chráněna jejich práva. Aktivitami, které jsou jim v obci Police poskytovány a svými postoji k těmto nabízeným aktivitám by měli také senioři přispívat ke změně vnímání stárnutí a stáří ve společnosti. Přitom je potřebné poskytnout seniorům dostatečný prostor a podmínky k aktivní účasti na životě společnosti a jejím rozvoji. Zároveň se však senioři musí sami naučit využívat všech možností, které jim obec Police nabízí k posílení vlastního postavení, k dosažení bezpečného stárnutí a k plnému rovnoprávnému zapojení. K vytvoření osobní pohody a k posílení pozitivních postojů společnosti ke stáří a starším lidem je nezbytná účast seniorů na sociálních, ekonomických, kulturních, dobrovolných aktivitách a mezigeneračních soudržnost, jejich odpovědný přístup k vlastnímu životu a zájem o rozvoj společenského dění v obcích.

Představitelé obce Police si uvědomují význam stárnutí populace pro celou společnost i prosperitu obce, proto usilují o vytváření příznivých podmínek pro život. Cílem koncepce stárnutí obce je předložit taková opatření, která přispějí k vytvoření takového prostředí, v němž budou senioři dobře prosperovat.

Východisky pro Koncepci stárnutí obce Police 2020 - 2024 je Strategie přípravy na stárnutí na roky 2018 – 2022, dále aktualizovaná verze Národního akčního plánu, která navazuje na předchozí strategické dokumenty - Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017, Národní program přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012, Národní program přípravy na stárnutí na období let 2003 až 2007 a dokumenty a doporučení OSN a dalších mezinárodních organizací, zejména na Mezinárodní akční plán pro problematiku stárnutí (OSN, Madrid 2002) a Zásady OSN pro starší osoby (1991).

Koncepce rovněž navazuje na Strategický plán rozvoje Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko na období 2008-2020 a na 2. Komunitní plán sociálních a souvisejících služeb Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko na období 2018 – 2021.

Do procesu tvorby tohoto strategického dokumentu byla zapojena pro tento účel vytvořená pracovní skupina sestávající se ze zastupitelů obce Police, dále zástupců obecního úřadu, příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Police a místních spolků. Zohledněny byly potřeby různých věkových a zájmových skupin. Na formulaci problémových oblastí, zhodnocení a posouzení potřeb obce se podíleli také občané obce Police.

Strategický dokument tvoří dvě na sebe navazující části, a to část analytická a část návrhová. Analytická část vymezuje základní východiska a popisuje výchozí stav obce, včetně zhodnocení jejích silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení. Návrhová část pak stanovuje vizi obce a definuje hlavní priority obce na období let 2020 – 2024. Koncepce stárnutí obce Police formuluje směřování rozvoje obce Police v horizontu pěti let. Jeho hlavním cílem je stanovit vizi rozvoje a cestu směřující k dosažení této vize.

2 STÁRNUTÍ POPULACE JAKO GLOBÁLNÍ TREND

Stárnutí populace je významný trend, patrný na celém světě. Dalším trendem současnosti je urbanizace, čili zvyšování podílu obyvatelstva žijícího ve velkých městech a vylidňování menších a malých obcí a okrajových částí zemí. Prodloužení lidského života je důsledkem zásadního vývoje a zlepšení zdravotní péče a péče o zdraví i růstu životní úrovně. Růst podílu obyvatel měst je důsledkem technického pokroku. Očekává se, že tyto trendy budou pokračovat i v následujícím období. Pro země, regiony a města představuje nutnost vyrovnat se s těmito sociokulturními změnami obrovskou výzvou, které nelze čelit bez důkladné přípravy a následných praktických kroků v oblasti sociální, ekonomické, kulturní a dalších.

Globální stárnutí a urbanizace¹:

Počet lidí starších 60 let v poměru k celkovému počtu obyvatelstva světa se z 11 % v roce 2006 zvýší na 22 % v roce 2050. Poprvé v lidských dějinách převýší počet seniorů počet dětí do 14 let. Rozvojové země stárnou mnohem rychleji, než rozvinuté země.

Od roku 2007 žije více než polovina celkové populace světa ve městech. Urbanizace je také výraznější v rozvojových zemích.

2.1 SENIOŘI, AKTIVNÍ STÁRNUTÍ A OBCE PŘÁTELSKÉ SENIORŮM

Stárnutí a stáří představuje nevyhnutelný a přirozený proces v průběhu lidského života. Pojem senior (stárnoucí člověk, starý člověk) však zahrnuje velmi různorodé skupiny osob. Základní členění dle věku nevyjadřuje zdaleka heterogenost této věkové kategorie a pro život konkrétního člověka jsou daleko důležitější jiné charakteristiky (zdravotní a funkční stav, socioekonomická situace ad.), než pouhý věk. Nelze proto stanovit přesný začátek stáří, orientačně však lze použít členění podle Světové zdravotnické organizace na základě věku:

- rané stáří: 60 (65) – 75 let
- pokročilé stáří: 75 – 90 let
- kmetský věk: nad 90 let

Každá věková skupina má jiný životní styl a jiné potřeby. Cílem zdravého stárnutí je udržení funkčního zdraví.

¹ World Health Organisation, 2007: Globální města přátelská seniorům

V průběhu historie se nástup stáří posouval do vyšších věkových kategorií a v současnosti se nejčastěji setkáváme s definováním hranice stáří pro věk 65 let. S touto věkovou hranicí – senior jako osoba ve věku nad 65 let – pracujeme také v této koncepci.

Aktivní stárnutí je proces optimálního využívání příležitostí pro zdraví, účast na životě společnosti a bezpečí s cílem zajistit co nejlepší kvalitu života starších lidí². Obce přátelské seniorům³ jsou municipality, kde prostředí, infrastruktura, politiky a služby usnadňují lidem nevyhnutelný proces stárnutí a umožňují jim aktivní život tím, že:

- respektují značné rozdíly v kapacitě, zdravotním a funkčním stavu⁴ i zdrojích seniorů
- flexibilně předvídají a reagují na potřeby a preference seniorů
- respektují jejich rozhodnutí a životní styl
- podporují začlenění seniorů do všech oblastí života komunity a jejich přínos

Cílem zdravého stárnutí v obcích přátelských seniorům je udržení funkčního zdraví (dobrého funkčního stavu) v průběhu života. Aby toho bylo dosaženo, je nutné věnovat pozornost již ve středním věku tzv. přípravě na stárnutí. Ta zahrnuje ze strany jednotlivců péči o vlastní zdraví, tělesnou i duševní kondici i péči o zajištění sociálního a ekonomického zázemí (vytvoření finančních rezerv, řešení bytové situace a další). Ze strany společnosti vyžaduje příprava na stárnutí vytváření podmínek pro zajištění uvedených potřeb.

² Definice WHO

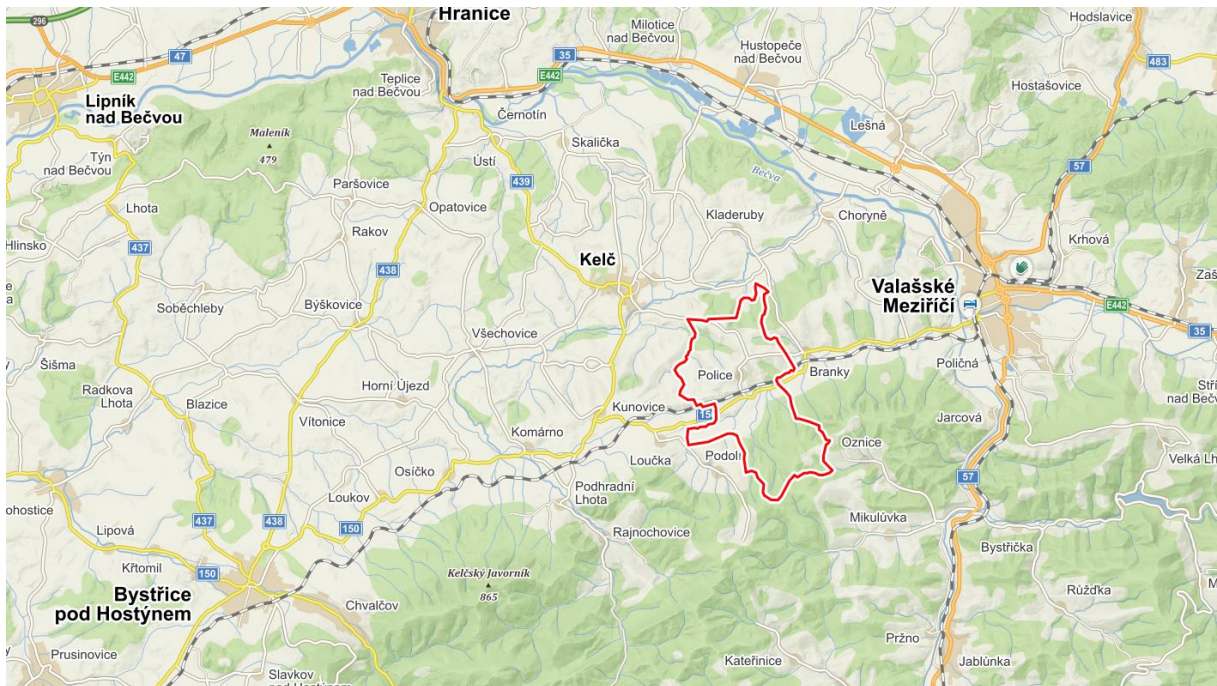
³ World Health Organisation, 2007: Globální města přátelská seniorům

⁴ Funkční stav člověka: Dynamická hodnota, která zahrnuje kromě zdravotního stavu fyzickou, mentální a socioekonomickou situaci jedince. Úroveň funkčního stavu a funkčních rezerv u seniorů ovlivňuje kvalitu života významněji než případná přítomnost onemocnění (dle: ŠNEJDRLOVÁ, M., KALVACH, Z. Funkční stav v pokročilém stáří a genetická dispozice k dlouhověkosti).

3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Police se nachází ve Zlínském kraji, okresu Vsetín a správním obvodu ORP Valašské Meziříčí na jihovýchod od města Kelč. Jižní část katastru obce zabíhá do svahů Hostýnských vrchů, kde se také nachází nejvyšší bod Hůrka s nadmořskou výškou 557 m n. m. Nadmořská výška středu obce je 412 m n. m., osu katastru pak tvoří říčka Loučka. Rozloha obce Police je 1 324,40 ha a tvoří ji jedno katastrální území, přičemž hustota zalidnění obce je 22,50 obyvatel/km².

Obrázek č. 1:

Zdroj: Mapy.cz, 2020

3.1 DEMOGRAFICKÁ SITUACE

Vývoj stavu a počtu obyvatel za posledních 5 let a také dle statistiky Sčítání lidu, bytů a domů z roku 2011 (dále jen SLBD) je patrný z tabulek a grafu níže. V roce 2019 se přihlásilo k trvalému pobytu 14 obyvatel, 20 se odstěhovalo. Narodilo se 6 dětí - 2 holčičky a 4 chlapečci. Během roku jsme se rozloučili s 6 spoluobčany. K poslednímu dni roku 2019 je nás v obci 583.

Tabulka č. 1: Vývoj stavu obyvatelstva v letech 2014 – 2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvatel celkem		577	568	574	574	587
v tom podle pohlaví	muži	283	278	284	282	291
	ženy	294	290	290	292	296
v tom ve věku (let)	0-14	94	93	106	112	122
	15-64	392	385	376	367	371
	65 a více	91	90	92	95	94
Průměrný věk		39,8	39,8	39,4	39,8	39,3

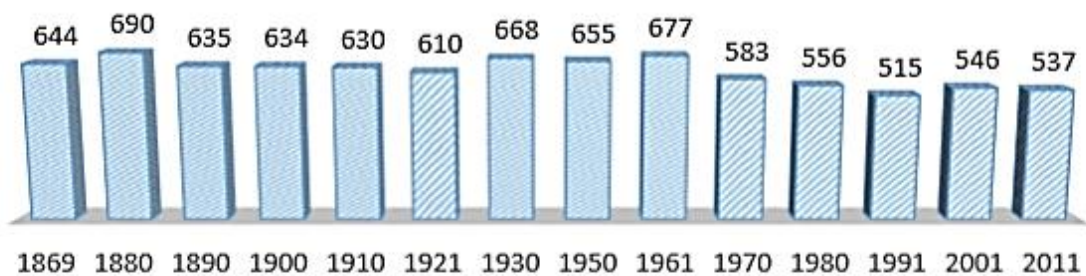
Zdroj: Český statistický úřad, 2020

Tabulka č. 2: Vývoj počtu obyvatel v letech 2014 – 2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Živě narození		5	6	5	7	5
Zemřelí		11	8	8	2	8
Přistěhovalí		12	10	22	18	23
Vystěhovalí		13	17	13	23	7
Přírůstek (úbytek)	přirozený	-6	-2	-3	5	-3
	stěhováním	-1	-7	9	-5	16
	celkový	-7	-9	6	-	13

Zdroj: Český statistický úřad, 2020

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v obci dle statistiky SLDB

Zdroj: Český statistický úřad, 2020

3.2 DALŠÍ INFORMACE

Vyjíždka obyvatelstva

Dle údajů ze SLBD z roku 2011, vyjíždělo za zaměstnáním či školou mimo obec celkem 167 osob, z nichž 117 za zaměstnáním a 50 žáků a studentů. Vyjíždka žen a mužů je téměř vyrovnaná, za prací vyjíždí celkem 60 žen a 57 mužů. Z geografického hlediska převažuje vyjíždka do jiné obce okresu Vsetín (122 osob, z toho 92 za zaměstnáním a 30 žáků a studentů), především do nejbližších měst Valašské Meziříčí a Kelč. Početně více zastoupena je také vyjíždka do jiného kraje, vzhledem ke geografické blízkosti zejména ze Zlínského kraje do Moravskoslezského kraje (okres Nový Jičín), kde za prací a školou odjíždí celkem 28 osob (z toho 16 za zaměstnáním a 12 žáků a studentů).

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Z pohledu vzdělanostní struktury obyvatelstva dle SLDB z roku 2011 v obci převládají občané s dokončeným středoškolským vzděláním, a to podílem 68,8 %. Osoby s ukončeným vysokoškolským vzděláním jsou zastoupeny 6,5 %. Skupina osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním je zastoupena 23 %. V tomto případě se jedná převážně o osoby ve věku 65 a více let.

Bydlení

Obec Police má venkovský charakter s převažující zástavbou rodinných domů, kterých je podle posledního sčítání lidu, domů a bytů celkem 190 z toho 156 obydlých domů.

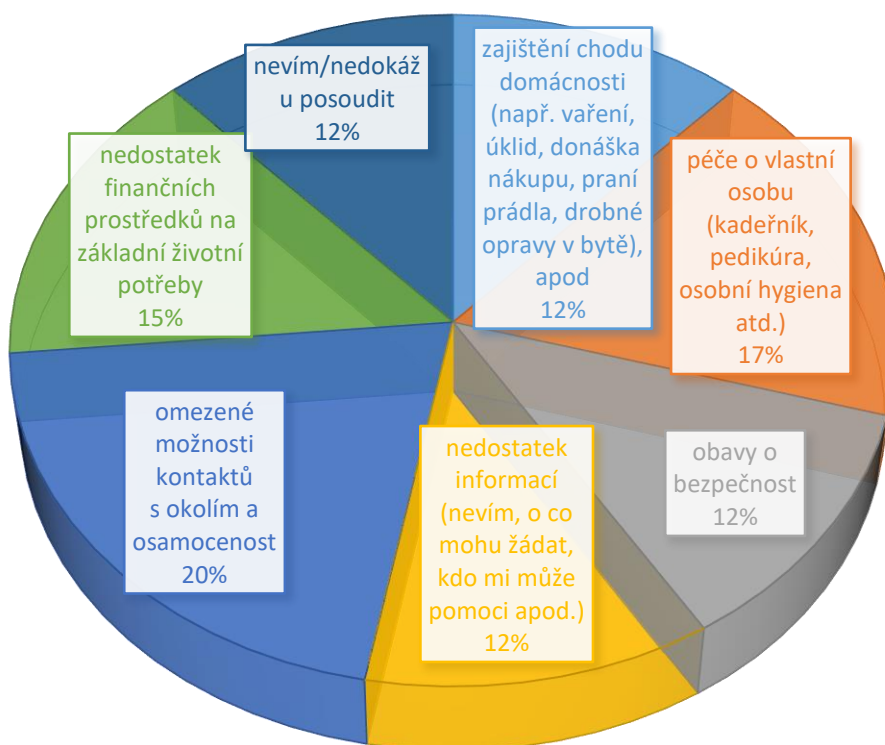
4 ROZVOJOVÉ PROBLÉMY OČIMA MÍSTNÍCH OBYVATEL

S cílem zapojit velký počet aktérů do přípravy koncepčních dokumentů obce, uspořádala obec v zimě 2020 dotazníkové šetření mezi obyvateli. Dotazník bylo možné vyplnit on-line ve volně dostupném systému Google (zveřejněno na oficiálních webových stránkách a také na facebooku) či v papírové podobě (ve zpravodaji), a to anonymně.

Dotazník byl primárně cílen na občany ve věkové kategorii 60+. Šetření se zúčastnilo celkem 20 respondentů. Vezmeme-li do úvahy počet seniorů v obci (cca 130 občanů), představuje vzorek cca 15 % obyvatelstva obce.

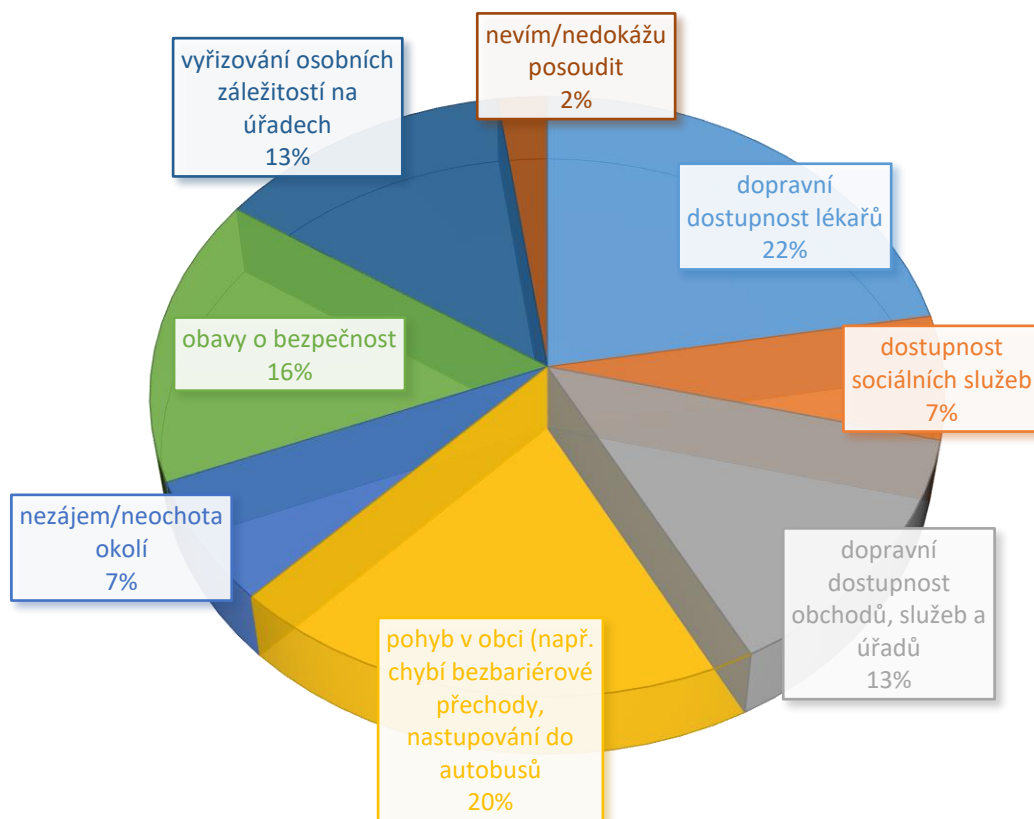
4.1 DOTAZNÍK

1. Co vám působí největší obtíže ve vašem domácím prostředí? (zaškrtněte max. 3 odpovědi)

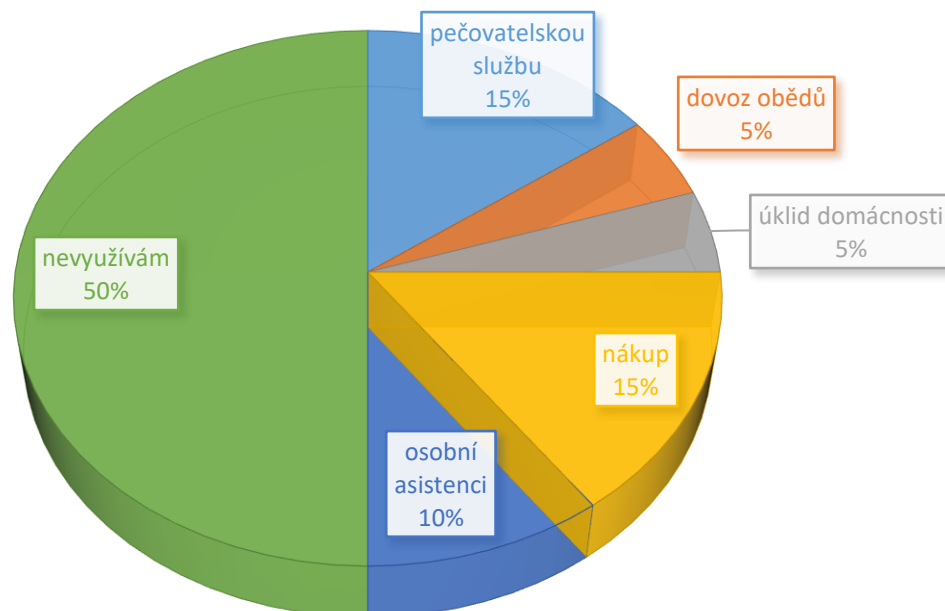
Z uvedených odpovědí vyplývá, že respondenti mají největší potíže v domácím prostředí kvůli omezeným možnostem kontaktu s okolím a pocit osamocení (20 %). Druhý největší problém vidí v péči o vlastní osobu (kadeřník, pedikúra, osobní hygiena atd., 17 %) a poté v nedostatku finančních prostředků na základní životní potřeby (15 %).

2. Co vám působí největší obtíže mimo vaše domácí prostředí? (zaškrtněte max. 3 odpovědi)

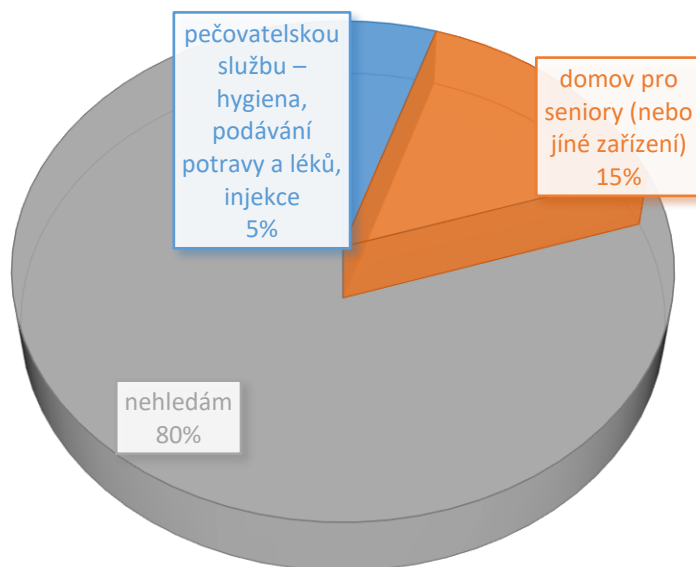
Naopak mimo domácí prostředí působí největší potíže doprava a pohyb, tzn. dopravní dostupnost lékařů (22 %) a pohyb v obci – bezbariérovost (20 %) a poté obavy o bezpečnost (16 %).

3. Využíváte vy osobně v současné době nějakou konkrétní sociální službu nebo pomoc? (zaškrtněte všechny služby, které využíváte)

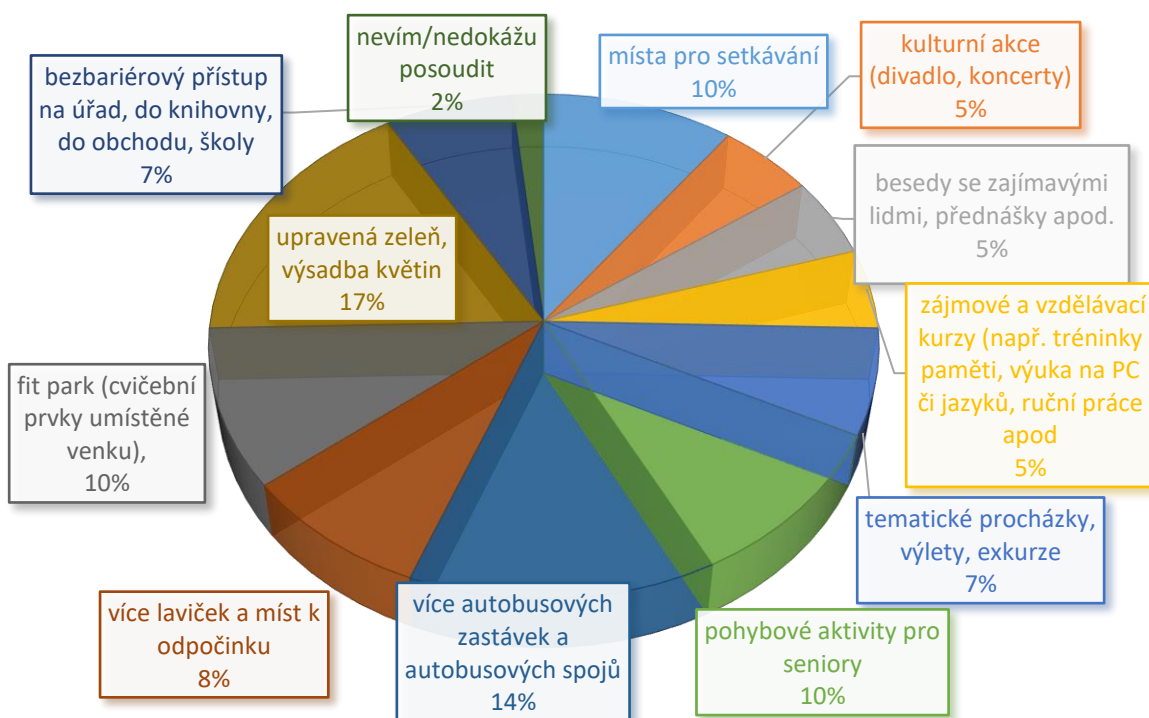
Z uvedených odpovědí vyplývá, že polovina respondentů aktuálně nevyužívá žádnou konkrétní sociální službu nebo pomoc. Z druhé poloviny je patrné, že je nejčastější pečovatelská služba (15 %) a pomoc s nákupem (15 %).

4. Hledáte v současné době nějakou konkrétní pomoc nebo sociální službu? (můžete zaškrtnout i více odpovědí)

Celkem 16 z 20 odpovědí seniorů v současné době nehledá žádnou konkrétní pomoc nebo sociální službu.

5. Co Vám nejvíce v Policích schází? (zaškrtněte max. 3 odpovědi)

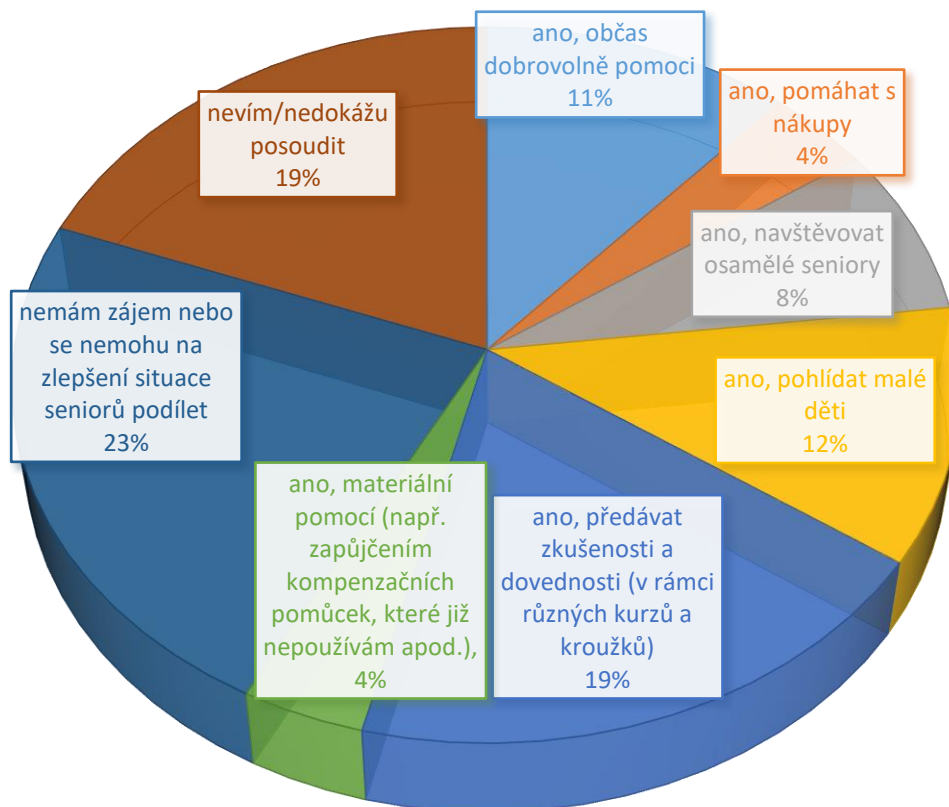
Z výše uvedených odpovědí vyplývá, že seniorům schází nejvíce v obci upravená zeleň a výsadba květin (17 %), více autobusových zastávek a autobusových spojů (14 %) a dále na stejné úrovni 10 % fit park, pohybové aktivity pro seniory a místa pro setkávání.

6. Pečuje o vás někdo z vašich blízkých? Pomáhá vám zvládnout péči o vaši osobu a vaši domácnost?

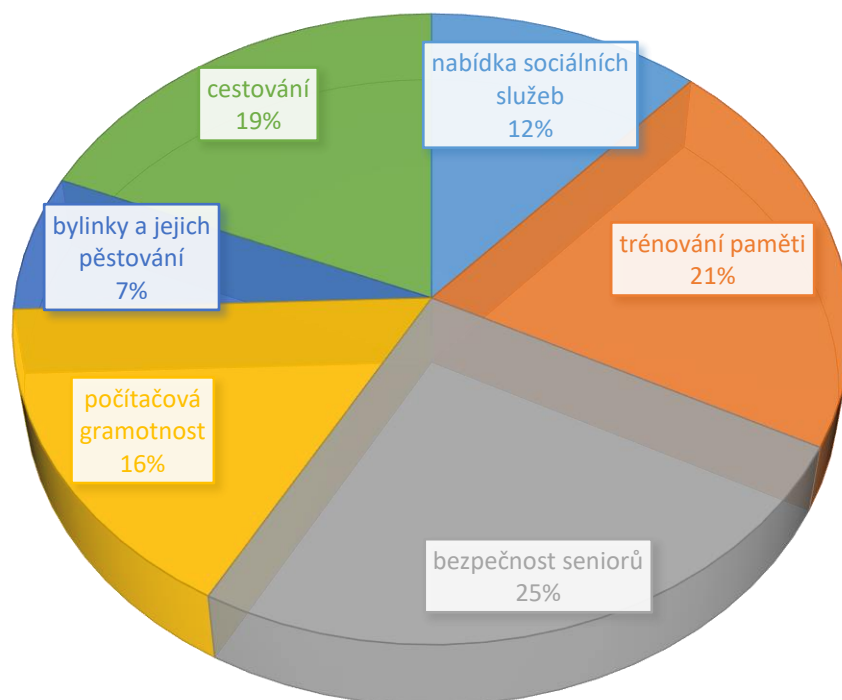
Celkem 11 ze 20 odpovědí ukazuje, že respondentům pomáhá zvládnout péči o osobu a domácnost někdo blízký. Menší polovina, tj. 9 respondentů péči blízkých nepotřebuje nebo nevyužívá.

7. Chtěl/a byste se vy osobně nějakým způsobem aktivně zapojit do společenského života seniorů v Policích? (zaškrtněte max. 2 odpovědi)

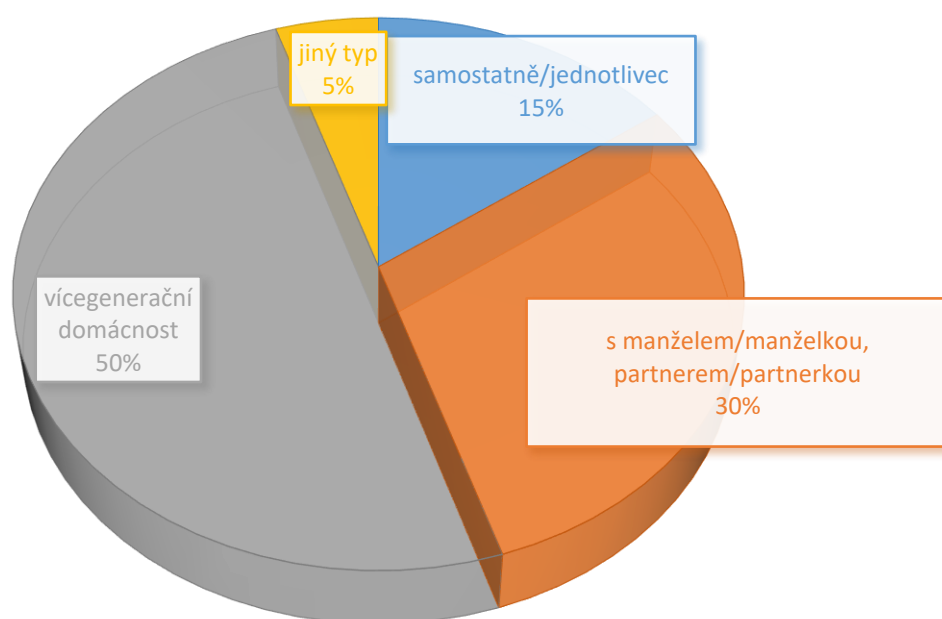
Téměř čtvrtina, tj. celkem 23 % dotazovaných seniorů nemá zájem nebo se nemohou na zlepšení situace seniorů podílet. Nicméně 19 % by se osobně aktivně zapojilo do společenského života v obci, a to předáváním zkušeností a dovedností, např. v rámci různých kurzů nebo kroužků.

8. Měl/a byste zájem o přednášku na téma

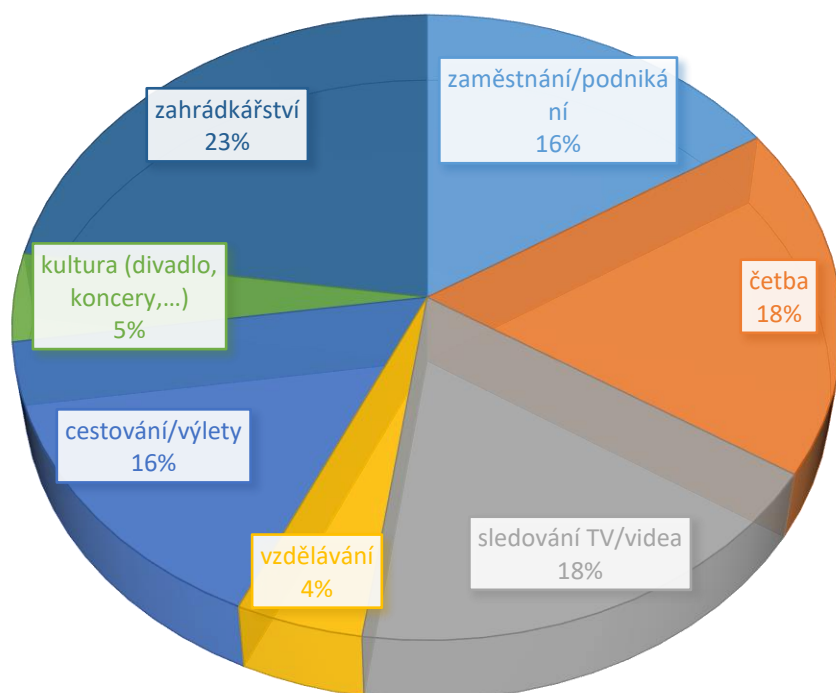
Největší zájem je o přednášku na téma bezpečnost seniorů (25 %) a trénování paměti (21 %). Dále respondenty zajímá cestování (19 %) a počítačová gramotnost (16 %).

9. V jaké domácnosti žijete?

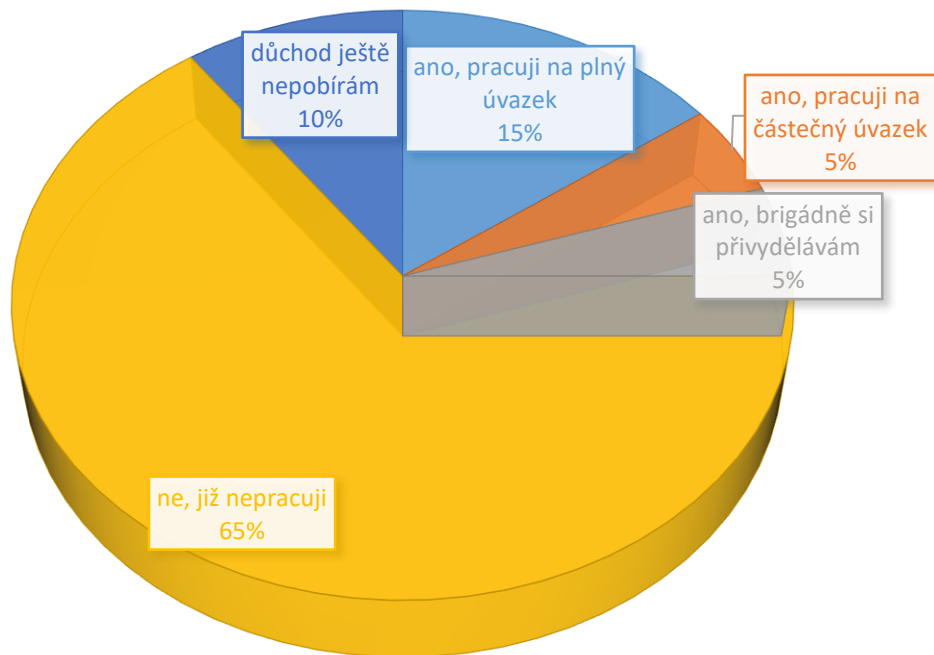
Z výše uvedených odpovědí vyplývá, že polovina seniorů žije ve vícegenerační domácnosti. Druhou nejčastější odpovědí je sdílení domácnosti s manželem/manželkou nebo partnerem/partnerkou (30 %) a 15 % respondentů žije samostatně.

10. Jakým aktivitám se v současné době nejčastěji věnujete? (zaškrtněte max. 3 odpovědi)

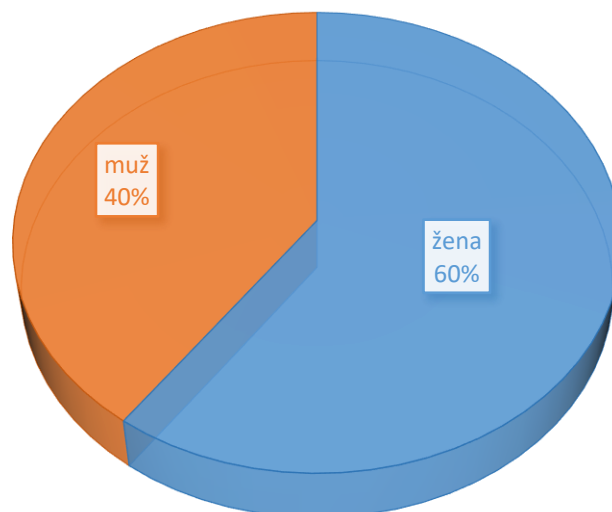
Nejčastější aktivitou, které se senioři věnují je zahrádkářství (23 %) četba a sledování TV/videa (18 %) a dále také zaměstnání/podnikání (16 %) a cestování/výlety (16 %).

11. Pracujete ještě nyní, když pobíráte starobní důchod?

Celkem 13 respondentů už nepracuje (65 %), na plný úvazek pracuje 15 % a 10 % důchod ještě nepobírá.

12. Jste muž nebo žena?

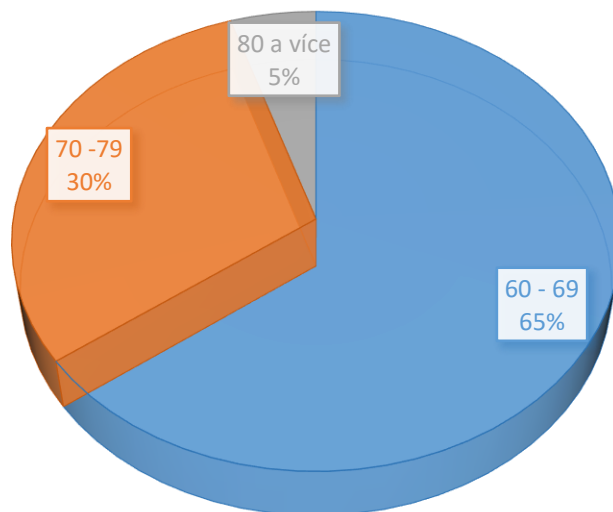
Z celkového počtu 20 respondentů bylo 12 žen a 8 mužů.

13. Uvedte prosím svůj věk

Věkové kategorie respondentů: 13 občanů ve věku 60 – 69 let

6 občanů ve věku 70 – 79 let

1 občan ve věku 80 a více let

5 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Zájem ze strany představitelů obce o zpracování koncepce stárnutí • Účast obce a jeho ocenění v oblasti prorodinné politiky (1. místo v soutěži Obec přátelská rodině 2019 = nastartování prorodinných aktivit a komplexní pojetí rodinné politiky v obci Police) • Existující síť organizací a spolků, které se zabývají proseniorskými aktivitami, jejich různorodost • Možnost navázat na příklady dobré praxe • Existence terénních sociálních služeb • Pestrá nabídka kulturního a sportovního vyžití • Finanční i nefinanční pomoc spolkům ze strany obce • Aktivní účast na komunitním plánování v rámci DSO Valašskomeziříčsko-Kelečsko • Zapojení do programu Kofinancování sociálních a souvisejících služeb v rámci Mikroregionu DSO Valašskomeziříčsko-Kelečsko 	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímání seniorů v současné společnosti - část občanů vnímá seniory jako druhořadou skupinu obyvatel, která je povinna přizpůsobit se ostatním věkovým skupinám • Přílišné zaměření některých seniorů na lékařskou péči bez vlastního vkladu do prevence a zdravého životního stylu (přílišná konzumace léků bez ohledu na jejich vzájemné účinky) • Nahrazování odpovídajících sociálních kontaktů kontakty s lékaři nebo zdravotními specialisty • Nedostatek kapacit v pobytových zařízeních pro seniory, dlouhé čekací lhůty ve stávajících zařízeních • Absence možnosti zajištění sociálních služeb pro seniory s nízkými příjmy • Nedostatek vzdělaných profesionálů pro oblast proseniorské politiky i uskutečňování každodenní péče nebo služeb pro seniory • Nedostatečná nabídka prostor pro mezigenerační setkávání a pohybové aktivity • Špatný přístup do veřejných prostor (úřad, knihovna, obchod s potravinami, pohostinství...) • Nedostatek parkovacích míst • Dopravní obslužnost a bezbariérový pohyb

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Možnost využívání dotačních programů (výstavba komunitního centra, fit park, míst pasivního odpočinku, chodníků, zlepšení stavu veřejných budov) • Podpora proseniorské politiky ze strany MPSV a Zlínského kraje • Bohatá spolková činnost, dodržování tradic a zvyků v obci • Potenciál pro volnočasové aktivity, společné trávení volného času • Potenciál pro rozvoj sídelní zeleně a květin • Propojení náctiletých a seniorů do přípravy záměrů/aktivit obce (mezigenerační komunitní plánování) • Aktivní členství v Národní síti Zdravých měst • Posílení mezigeneračních vztahů a pochopení potřeb napříč věkovými skupinami • Prodlužování aktivní délky života seniorů díky rozšiřování nabídky služeb a proseniorských aktivit • Propojování sektoru sociálních služeb s veřejností • Naučit se využívat seniory jako zdroj moudrosti a životních zkušeností • Pomocí osvěty zdravého životního stylu a informovanosti seniorů prodlužovat a zkvalitňovat jejich život 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek finančních prostředků na podporu proseniorských aktivit • Rezignace některých seniorů na svoje občanské a společenské postavení • Izolovanost seniorů v pobytových zařízeních • Vznik a působení některých neprofesionálních služeb pro seniory založených na zisku a využívání bezbrannosti některých seniorů • Finanční náklady související s výstavbou nových pobytových zařízení pro seniory • Absence personálního zajištění služeb pro seniory a výběr vhodných pracovníků ve službách pro seniory • Nedostatek finančních prostředků samotných seniorů využitelných na volnočasové aktivity • Rychlé životní tempo a nedostatek energie myslet na ostatní

6 PRIORITY KONCEPCE STÁRNUTÍ PRO OBDOBÍ 2020 - 2024

Stárnutí populace je problémem, jenž se týká prakticky všech oblastí života naší současné společnosti. Stalo se jednou z nejvíce diskutovaných otázek několika posledních desetiletí a to v oblasti demografie, sociologie, případně dalších společenských věd. Problematika stárnutí a populačních změn se však stala nejen součástí vědy, ale především každodenní praxe. Podle ČSÚ bude v ČR do roku 2065 docházet k takovému zvyšování úmrtnostních poměrů, při kterém bude populace ČR velmi rychlým tempem stárnout. Celkový počet obyvatel ČR, který by se neměl snižovat, bude pravděpodobně vyvažovat mnohem výraznější migrace a to i za předpokladů její usilovné regulace, zejména z některých částí světa. Z jiných, doufejme především evropských a našim hodnotám i kultuře blízkých zemí, bude určitá míra migrace nutností, jinak dojde zpočátku ke zpomalení, později i k zastavení nebo dokonce zhoršování ekonomického vývoje v naší zemi.

Výrazné změny v střední délce života však není nutné interpretovat jako nějaký neřešitelný problém. Celou situaci je třeba přijmout jako výzvu a současně jako příležitost využít osob, jež disponují nenahraditelnými životními zkušenostmi, vysokou odborností a orientací v minulosti vykonávaných profesích, názorovou stabilitou, odpovědností, rozvážností, vytrvalostí a celkovou vyzrálostí. Základní snahou představitelů obce Police by mělo být budování sounáležitosti a vzájemného respektu mezi všemi generačními skupinami společně s výchovou k vědomí, že každý z nás bude jednou v situaci seniora.

Opatření reagující na stárnutí budou účinné pouze tehdy, pokud budou založeny na komplexním pojetí, budou navrženy ve spolupráci se všemi relevantními partnery, budou pro něj vytvořeny dostatečné zdroje, účastníci budou motivováni, opatření budou soustavně a cílevědomě koordinovány, vyhodnocovány, rozvíjeny nebo doplňovány v souladu s očekávanými i neočekávanými změnami a dynamikou jejich vývoje. Hlavním cílem je maximálně využít potenciálu seniorů a v souladu s názvem dokumentu přispívat.

Priorita 1 Prostředí obce, veřejná prostranství a budovy	Priorita 2 Doprava	Priorita 3 Zaměstnávání seniorů	Priorita 4 Bezpečí seniorů	Priorita 5 Sociální služby	Priorita 6 Společenské aktivity, vzdělávání, veřejný život
1.1 Veřejný prostor přátelský k seniorům	2.1 Podpora bezpečnosti dopravy a bezpečnosti v obci	3.1 Zajistit informovanost veřejnosti o důchodové reformě a současně o možnostech pracovní činnosti v kombinaci s dávkami důchodového systému	4.1 Zvýšení bezpečí občanů	5.1 Podpora rozšíření pobytových služeb v senior centrech	6.1 Podpora aktivit a projektů související s problematikou zdravého stárnutí
1.2 Podpora bezbariérové úpravy vstupů do veškerých objektů na území obce Police	2.2 Posílit specifickou dopravu pro seniory na území obce nebo v regionu	3.2 Využívat celoživotních zkušeností starších pracovníků a nabízet jim pracovní uplatnění	4.2 Organizace seminářů a přednášek zaměřených na prevenci kriminálních útoků	5.2 Podpora rozšíření služeb zajištění kompenzačních pomůcek	6.2 Podpora jednorázové vzdělávací akce obecní knihovny
1.4 Zapojení aktivních seniorů do komunitního plánování	2.3 Snaha o edukaci řidičů hromadné dopravy	3.3 Aktivně vystupovat proti všem formám výskytu věkové diskriminace	4.3 Prevence domácího násilí, poškozování spotřebitelů, nekalé obchodní praktiky	5.3 Zkvalitnění a rozšíření nabídky poskytování terénních služeb	6.3 Zavedení společenského místa pro seniory – Polické SeniorINFO
			4.4 Přispět ke zlepšení dovedností seniorů při poskytování první pomoci		6.4 Zavedení motivačního systému „Aktivní senior“ – Polická SeniorKARTA

Priorita 1: Prostředí města, veřejná prostranství a budovy

Cíl: Venkovní prostranství a veřejné budovy mají velký vliv na kvalitu života občanů. Pro seniory představují možnosti i limity aktivního stárnutí v místě bydliště. Do charakteristik vhodného prostředí patří přístupnost, tj. bezbariérovost ve smyslu bariér fyzických i funkčních, pocit bezpečí, příjemné, čisté a klidné prostředí. Ovlivnění těchto determinant je do značné míry v kompetencích a možnostech obce Police.

Popis: Tato priorita bude naplňována podporou proseniorských aktivit, snaha o bezbariérovost veřejných míst, podpora a rozvoj prostor, které budou příznivé pro seniorské aktivity.

Návrh opatření:

1.1 Veřejný prostor přátelský k seniorům

- Vytvoření společenského prostoru pro seniory - Polické SeniorINFO
- Rekonstrukce knihovny
- Fit park (cvičící prvky pro seniory)
- Vytvoření „Knihobudky“ – venkovní malé čítárny – půjč si knihu a zase vrať (autobusová/vlaková zastávka, dětské hřiště)
- Revitalizace zeleně a veřejných prostranství
- Zajistit kvalitní a pravidelný úklid veřejných prostranství
- Doplnit veřejná prostranství o nové interaktivní prvky (hudební nástroje apod.)
- Příprava a realizace cyklostezky
- Vybudování odpočinkových zón
- Pytlový sběr plastů (zvýšení komfortu odpadového hospodářství)
- Vybudování komunitního centra

1.2 Podpora bezbariérové úpravy vstupů do veškerých objektů na území obce Police

1.3 Zapojení aktivních seniorů do komunitního plánování

Priorita 2: Doprava

Cíl: Míra mobility má vliv zejména na společenské a občanské zapojení seniorů a na jejich přístup ke komunitním a zdravotním službám. Cílem je vytvořit prostředí, kde mají senioři možnost spolehlivé a bezpečné dopravy

Popis: Věková kategorie seniorů využívá hojně různé druhy veřejné dopravy (autobusy, vlaky), stoupající počet seniorů používá osobní vozidla. Tradiční je cyklodoprava. Kola slouží nejen jako dopravní prostředek, ale u mladších a zdatných seniorů také jako druh sportovního vyžití.

Návrh opatření:

2.1 Podpora bezpečnosti dopravy a bezpečnosti v obci

- Zajištění více spojů autobusové dopravy
- Zajistit distribuci prvků pro zvýšení viditelnosti seniorů při pohybu v dopravě
- Doplnění přechodu u školy
- Vytvoření pěších zón
- Snížení rychlosti v problémových zónách obce
- Retardéry a zpomalovací pásy
- Nové chodníky
- Řešení umístění a stavu zastávek
- Řešení nebezpečné dopravní situace při vjezdu do obce od hlavní silnice
- Parkovací místa u veřejných budov

2.2 Posílit specifickou dopravu pro seniory na území obce nebo v regionu

- Možnost zavedení individuální dopravy pro seniory - Sdílené SeniorTAXI
- Zajistit větší počet parkovacích míst pro osoby se zdravotním postižením a důsledně kontrolovat jejich obsazenost a využívání

2.3 Snaha o edukaci řidičů hromadné dopravy

Priorita 3: Zaměstnávání seniorů

Cíl: Je nutné si uvědomit, že pojem „práce“ nezahrnuje pouze aktivity finančně ohodnocené. Většina seniorů má nezastupitelný podíl na ekonomickém chodu a prosperování svých širších rodin, např. podílem na péči o vnoučata, práci při údržbě a provozu domácností, eventuálně drobného hospodářství a zahrad. Důležitá pro seniory i pro společnost je také dobrovolná práce v rámci různých organizací, klubech apod.

Popis: Se stoupajícím počtem seniorů stoupá také počet osob ve věku nad 65 let, kteří jsou ekonomicky aktivní, ať už jako stálí zaměstnanci, příležitostní brigádníci nebo samostatně podnikající osoby. Část z těchto osob pracuje z důvodů ekonomické nutnosti a dala by již přednost odchodu do důchodu, část však udává jako hlavní motiv zájem být co nejdéle aktivní a neopustit zbytečně brzy pracovní roli, která je naplňuje a přináší i jiné, než jen finanční bonusy

Návrh opatření:

3.1 Zajistit informovanost veřejnosti o důchodové reformě a současně o možnostech pracovní činnosti v kombinaci s dávkami důchodového systému

- Zajistit přípravu a vydávání specifických informačních článků na předmětnou problematiku na webových stránkách a ve zpravodaji obce Police
- Využít možností spolupráce s pracovníky Správy sociálního zabezpečení

3.2 Využívat celoživotních zkušeností starších pracovníků a nabízet jim pracovní uplatnění

- V rámci projektů obce Police využívat zkušeností starších pracovníků nebo seniorů při jejich zaměstnávání na krátkodobé pracovní úvazky nebo na DPP (DPČ)

3.3 Aktivně vystupovat proti všem formám výskytu věkové diskriminace

- Pravidelně oceňovat starší pracovníky v souvislosti s dosažením dobrých pracovních výsledků, životního jubilea apod.

Priorita 4: Bezpečí seniorů

Cíl: Z hlediska stávajících preventivních aktivit je možné plánovat činnosti pro společná setkávání lidí odlišných věkových skupin tak, aby různé generace nežily odděleně, ale aby se naopak přirozeně prolínaly.

Popis: Zlínský kraj patří dlouhodobě ke krajům s nejnižším nápadem trestné činnosti, ale v rámci okresu Vsetín má obvod Valašského Meziříčí ve srovnání s dalšími pěti obvody dlouhodobě vysoký nápad trestné činnosti.

Návrh opatření:

4.1 Zvýšení bezpečí občanů

- Zajistit distribuci prvků pro zvýšení viditelnosti seniorů při pohybu v dopravě
- Předvedení moderních prvků osobní ochrany na veřejnosti (imobilizérů, paralyzérů, GPS lokátorů a jejich připojení
- Propagovat efektivně nabídku SOS tlačítka pro senior
- Seniorská obálka – vedení a aktualizace

4.2 Organizace seminářů a přednášek zaměřených na prevenci kriminálních útoků

4.3 Prevence domácího násilí, poškozování spotřebitelů, nekalé obchodní praktiky

4.4 Příspěvek ke zlepšení dovedností seniorů při poskytování první pomoci

- Praktické ukázky ošetření, resuscitace

Priorita 5: Sociální služby

Cíl: Řada teorií dnes ukazuje, že stárnutí populace nemusí představovat sociální problém a finanční zátěž na veřejné rozpočty a systémy. Řešením je orientace na prevenci a reorganizace skutečných nákladů a možností podpory. Cílem není „společnost pro staré“, ale společnost „přátelská pro každý věk“.

Popis: Se stárnutím populace jsou spojeny i výzvy přizpůsobit systémy sociální ochrany současnému společenskému vývoji a posilovat roli rodiny jako nezastupitelného účastníka v realizaci podpory a péče o stárnoucí osoby. Zajištění důstojné a odpovídající péče patří k povinnostem společnosti a ukazuje na úroveň dané země a společenské zodpovědnosti. Jedním z nástrojů pomoci jsou sociální služby. Pomáhají lidem žít běžným životem a zaměřují se na zachování co nejvyšší kvality a důstojnosti jejich života.

Návrh opatření:

5.1 Podpora rozšíření pobytových služeb v senior centrech

- Domov pro seniory ve Valašském Meziříčí, Citadela, Senior Park

5.2 Podpora rozšíření služeb zajištění kompenzačních pomůcek

- Zvýšit informovanost o půjčovnách kompenzačních pomůcek
- Rozšíření a modernizace kompenzačních pomůcek

5.3 Zkvalitnění a rozšíření nabídky poskytování terénních služeb

- Aktualizovat Katalog sociálních služeb na území města a zajistit tak možnosti pro kvalitnější odkazování na existující služby
- Zajistit distribuci Katalogu do domácností ve městě

Priorita 6: Společenské aktivity, vzdělávání, veřejný život

Cíl: Ačkoliv nabídka různých sportovních, kulturních či jiných zájmových aktivit je v obci Police relativně pestrá a zájemcům i ze strany starší generace otevřená, přesto senioři často nemají dostatečné informace o možnostech, které se v této oblasti nabízí. Možné zlepšení situace souvisí s opatřením č.

6.3, čili se vznikem jednotného Informačního centra pro seniory – Polické SeniorINFO a zavedením motivačního systému Polická SeniorKARTA – Aktivní senior.

Popis: Společenské zapojení do života obce je důležitou součástí života občanů a mělo by být podporováno podle osobních preferencí jednotlivců. Senioři by měli mít možnost podílet se na rozhodování o rozvoji komunity, předávat zkušenosti mladším generacím, ale i sami se vzdělávat či zapojovat se do kulturního, sportovního či společenského života. Samozřejmostí je respektování jejich lidské důstojnosti a nezávislosti.

Návrh opatření:

6.1 Podpora aktivit a projektů související s problematikou zdravého stárnutí

- Pravidelně oceňovat seniory v souvislosti s životními jubilei
- Podpora školní jídelny směrem k zajištění zdravého stravování (finanční příspěvek na obědy pro seniory)
- Podporovat jednotlivé organizace zaměřené na zlepšování fyzické zdatnosti senior

6.2 Podpora jednorázové vzdělávací akce obecní knihovny

- Zahrnout problematiku stáří a stárnutí do jednorázových přednáškových témat v knihovně
- Propagovat specifická společenskovední témata prostřednictvím jednorázových vzdělávacích akcí knihovny včetně jejich propojení s literaturou nebo filmem

6.3 Zavedení společenského místa pro seniory – Polické SeniorINFO

- Nabídka volnočasových a kulturních akcí v okolí
- Vyřízení SeniorPasu (slevy pro aktivní seniory www.seniorpasy.cz),
- Seniorská obálka,
- Sdílení zkušeností a čerpání inspirací
- Výročí zlaté svatby, přednášky, besedy, vzdělávací kurzy

6.4 Zavedení motivačního systému „Aktivní senior“ – Polická SeniorKARTA

= zajištění společné účasti všech generací na kulturních a společenských aktivitách v obci Police do společenských a kulturních akcí zapojit seniory jako spoluorganizátory; podpora sounáležitosti a mezigeneračního setkávání

- Participace na spolkové činnosti s různým zaměřením: spolek Klenot (lidové tradice a zvyky), Ranč u Hromnice (práce s koňmi), TJ Police – fotbalový oddíl, jezdecký oddíl, cyklistický oddíl, SDH Police, Divadelní spolek Neřešto

- Společné akce: novoroční výšlapy, masopust, velikonoční pletení tatarů, stavění a kácení máje, pouť, sportovní akce, předvánoční setkání seniorů, vánoční besídka, poznávací zájezdy, návštěva divadla,
- Vzdělávací akce - trénování paměti, cestovatelské přednášky, počítačová gramotnost, angličtina pro seniory, tvořivá dílna
- Kurz vnitřní kreativity /tvořivosti/ pro věkové pokročilé – Veselý senior
 - Setkání, povídání, dýchání, naslouchání, objevování osobního potenciálu, reflexe zkušeností životních i profesních, mapování psychofyzické roviny existence, respektování individuality, nemožné se může stát možným, relaxace, objevování nového, periferní vnímání zaměřené na zvýšení bezpečného pohybu, dle fyzických dispozic každého jedince, soustředěná pozornost, cílený pohyb a myšlení, vzpomínání, konfrontace, objevování nových úhlů pohledu na zdraví člověka, čtení, inspirace a kreativita hudbou, prověřování paměti, výtvarné vnímání

Pravidla

Sbírejte během roku body za Vaši aktivitu a účast na společenských událostech.

Vybrat si můžete ze všech aktivit pořádaných obcí Police nebo v obci Police. Potvrzení na kartičku Vám vydá vždy organizátor dané akce

1 BOD Kulturní události: plesy, stavění a kácení máje, pouť, rozsvícení vánočního stromu, vánoční besídka,...

2 BODY Přednášky a kurzy: cestovatelské přednášky, angličtina pro seniory, trénování paměti, PC gramotnost, kurz Veselý senior,...

3 BODY Pohyb a výlety: novoroční výšlap, autobusové zájezdy, cyklovýlet, myslivecký den, den otevřených dveří...

Kartička s více jak 20 body je slosovatelná na předvánočním setkání seniorů o poukaz do Rožnovských pívnických lázní

Polická SeniorKARTA

Aktivní senior 2020

Jméno:

Adresa:

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

KULTURNÍ UDÁLOSTI	1 BOD	1 BOD	1 BOD	1 BOD	1 BOD
	1 BOD	1 BOD	1 BOD	1 BOD	1 BOD
VZDĚLÁVACÍ KURZY	2 BODY	2 BODY	2 BODY	2 BODY	2 BODY
	2 BODY	2 BODY	2 BODY	2 BODY	2 BODY
POHYB A VÝLETY	3 BODY	3 BODY	3 BODY	3 BODY	3 BODY
	3 BODY	3 BODY	3 BODY	Vyplněná SeniorOBÁLKA 5 BODŮ	

7 USNESENÍ ZASTUPITELSTVA

Koncepce stárnutí obce Police na období 2020 – 2024 byla schválena v Zastupitelstvu obce Police na XIV. zasedání konané dne 04.02.2020.

8 ZÁVĚR

Vážení spoluobčané,

právě jste dočetli historicky první Koncepti stárnutí obce Police. Byla připravena na období pěti let. Vzhledem k tomu, že se situace ve společnosti stále vyvíjí, pravděpodobně se po uplynutí tohoto období objeví nové priority a potřeby v návaznosti na demografický, politický i hospodářský vývoj. Prozatím si nechceme klást cíle příliš vysoko. Jsme si vědomi toho, že v obci schází velká část materiálního vybavení, komunitní centrum, mobiliář, okrasné výsadby a mnohé další opatření, které by zvýšily spokojenost občanů a především tak podpořily proseniorskou politiku na komunální úrovni.

Lidský život můžeme rozdělit na tři základní časové období. Období dětství a dospívání, období produktivní (dospělost) a období seniorské. Hranice mezi jednotlivými období jsou různé a odvíjejí se jednak podle společnosti v níž se jedinec nachází, a jednak podle individuálních psychických vlastností jednotlivce. Přechod z dětství k dospělosti je taxativně určen věkem člověka, za přechod z produktivního období do období seniorského je standardně považován odchod do důchodu. Senior má i v tomto životním období mnoho šancí a voleb. Jeho nové pole možností je vytvořeno uzavřením jeho činnosti na trhu práce, zde vzniká prostor pro nové aktivity či seberealizaci v činnostech, které nejsou spjaté s pracovními povinnostmi.

Aktivní stáří nahrazuje v dnešní době obrazy seniorů jako pasivních, nemohoucích či nemocných. Podstatným faktem je samotný přechod do důchodu, kdy dochází k přeměně struktury času a k změně definování struktury povinností. Nastává období zvažování a upřednostňování priorit. Aktivita nespočívá jen ve způsobu vyplnění volného času, jak pohybovými, vzdělávacími či kulturními činnostmi, ale v představě celkového životního stylu ve stáří. Je nutné zohlednit i případnou kontinuitu s období před odchodem do důchodu, kdy jedinec buď pokračuje ve svých aktivitách ve fázi třetího věku, nebo má prostor na nové aktivity.

Jsme si vědomi tohoto, že se za poslední roky potřeby občanů díky nové zástavbě a přistěhování nových obyvatel rychle mění. Proto se snažíme reagovat a přizpůsobovat tomu i priority obce, čehož je Koncepte stárnutí součástí. Budeme se snažit o mezigenerační spolupráci, společné setkávání a vytváření celoživotních hodnot s cílem harmonizace vztahů v rodině, čemuž nám výrazně pomůže i členství v Národní síti Zdravých měst ČR, které nám od začátku roku otevřelo spoustu nových možností.

.....
Mgr. Karolína Holl, DiS. v.r.
zpracovatel

.....
Jiří Stříteský v.r.
místostarosta

.....
Karel Hlavica v.r.
starosta